

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Powiatowy Urząd Pracy
w Grudziądzu

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Raport jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Działanie VI: *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*

Poddziałanie 6.1.2: *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*

Tytuł projektu: „Nowe standardy działania kadr PUP w Grudziądzu”

Numer umowy: UDA-POKL.06.01.02-04-012/08-00

Monitoring

zawodów deficytowych i nadwyżkowych

w powiecie grudziądzkim ziemskim

za I półrocze 2008 roku

Grudziądz 2008

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
II. Metodologia opracowania.....	5
III. Charakterystyka bezrobocia w powiecie grudziądzkim ziemskim	9
A. Stopa bezrobocia w powiecie ziemskim	9
B. Skala bezrobocia w powiecie ziemskim	10
C. Bezrobotni wg wieku.....	12
D. Bezrobotni wg wykształcenia.....	14
E. Bezrobotni wg stażu pracy.....	16
IV. Metody i mierniki analizy stanu bezrobocia.....	18
A. Mierniki i wskaźniki oceny stanu bezrobocia.....	18
B. Metody analizy stanu bezrobocia	19
V. Analiza bezrobotnych według zawodów.....	22
A. Bezrobotni ogółem.....	22
B. Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły	26
C. Bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy.....	27
VI. Strumień napływu do bezrobocia rejestrowanego w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 roku	29
VII. Oferty pracy	34
A. Szansa uzyskania oferty pracy	36
VIII. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	37
IX. Długotrwale bezrobotni	42
X. Analiza sytuacji osób bezrobotnych wg sekcji PKD.....	44
XI. Wnioski	45
XII. Spis tabel.....	49
XIII. Spis wykresów	50
XIV. Aneks statystyczny	51

I. Wprowadzenie

Na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2008 r. nr 69 poz. 415) samorzady województwa opracowują monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Dokładne wytyczne dotyczące sporządzania niniejszego raportu zostały zawarte w „Zaleceniach metodologicznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w 2003 roku.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznych obserwacji zachodzących na rynku pracy związanych głównie z systemem kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym. Na podstawie przeprowadzonych obserwacji można dokonać analizy i oceny rynku pracy, a także sporządzić krótkotrwałą prognozę niezbędną dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Podstawowym celem prowadzonego monitoringu jest więc efektywniejsze dostosowanie systemu kształcenia zawodowego do bieżących potrzeb rynku pracy. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzany jest dwa razy w roku na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym.

Niniejszy raport monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych obejmujący I półrocze 2008 roku sporządzono na podstawie:

- ◆ załącznika 2 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze 2008 roku”,
- ◆ załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I i półrocze 2008 roku”.

Raport dotyczy sytuacji na rynku pracy powiatu grudziądzkiego ziemskiego. Aby przeprowadzić bardziej szczegółową analizę struktury bezrobotnych oraz zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu ofert pracy według zawodów wykorzystano następujące wskaźniki:

- średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie,
- wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) określonego zawodu,
- wskaźnik uzyskania oferty pracy w tym zawodzie,
- wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie,
- wskaźnik struktury bezrobotnych według zawodów oraz PKD,
- wskaźnik struktury ofert pracy według zawodów oraz PKD.

Raport dotyczy **30** dużych grup zawodowych, **392** grup elementarnych oraz **1 707** zawodów i specjalności określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. W przeprowadzonych badaniach został ujęty również poziom i struktura bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 października 1997 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Tak szczegółowa analiza dała jasny obraz sytuacji lokalnego rynku pracy pod kątem zawodów jakie posiadają bezrobotni oraz zawodów w jakich zgłoszono wolne miejsca pracy z obszaru powiatu grudziądzkiego ziemskiego.

II. Metodologia opracowania

Struktura klasyfikacji oparta jest na systemie pojęć, z których najważniejsze to: zawód, specjalność, umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe.

Zawód zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

Specjalność jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności).

Kwalifikacje zawodowe to układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych. Dla celów klasyfikacji istotne są dwa aspekty kwalifikacji: poziom i specjalizacja.

Poziom kwalifikacji potraktowano jako funkcję kompleksowości i zakresu umiejętności (kompleksowość umiejętności traktując jako czynnik ważniejszy), wynikających ze złożoności oraz zakresu zadań i obowiązków.

Specjalizację kwalifikacji zdefiniowano natomiast przez rodzaj koniecznej wiedzy czy umiejętność posługiwania się określonymi urządzeniami i narzędziami lub przez rodzaj stosowanych materiałów czy produkowanych wyrobów albo rodzaj świadczonych usług.

Kwalifikacje mogą być i często są nabywane w ramach systemu kursowego lub poprzez praktykę. Decydującym czynnikiem dla określenia, jak dany zawód powinien być sklasyfikowany, są wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonania zadań i obowiązków, a nie sposób, w jaki te kwalifikacje są osiągane.

Wszystkie pozycje klasyfikacyjne opatrzone zostały symbolem cyfrowym (kodem). Grupy wielkie oznaczono symbolem jednocyfrowym, grupy duże - dwucyfrowym, grupy średnie - trzycyfrowym, a elementarne - czterocyfrowym.

Poszczególnym zawodom i specjalnościom przyporządkowano kod sześciocyfrowy. Poszczególne grupy wielkie zawodów można scharakteryzować następująco:

1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy

Grupa ta obejmuje zawody, w których podstawowymi zadaniami są: planowanie, określanie i realizowanie podstawowych celów i kierunków polityki państwa, formułowanie przepisów prawnych oraz kierowanie działalnością jednostek administracji publicznej, a także sprawowanie funkcji zarządzania w przedsiębiorstwach lub ich wewnętrznych jednostkach organizacyjnych.

2. Specjaliści

Grupa ta obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrażanie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie.

3. Technicy i inny średni personel.

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

4. Pracownicy biurowi.

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do zapisywania, organizowania, przechowywania i wyszukiwania informacji, obliczania danych liczbowych, finansowych i statystycznych oraz wykonywania obowiązków wobec klientów, szczególnie związanych z operacjami pieniężnymi, organizowaniem podróży, informacjami i spotkaniami w zakresie biznesu.

5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia, które są niezbędne do świadczenia usług ochrony, usług osobistych związanych m.in. z podróżą, prowadzeniem gospodarstwa, dostarczaniem żywności, opieką osobistą oraz do sprzedawania i demonstrowania towarów w sklepach hurtowych czy detalicznych.

6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uprawy i zbioru ziemiopłodów, zbierania owoców lub roślin dziko rosnących, uprawy i eksploatacji lasów, chowu i hodowli zwierząt, połowów lub hodowli ryb.

7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji i maszyn. Główne zadania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów.

8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń

Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do prowadzenia pojazdów i innego sprzętu ruchomego, nadzorowania, kontroli i obserwacji pracy maszyn i urządzeń przemysłowych na miejscu lub przy pomocy zdalnego sterowania oraz do montowania produktów z komponentów według ścisłych norm i metod. Wykonywanie zadań wymaga głównie posiadania wiedzy i zrozumienia zasad funkcjonowania obsługiwanych urządzeń.

9. Pracownicy przy pracach prostych

Grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana jest przy zastosowaniu prostych narzędzi ręcznych i przy ograniczonej własnej inicjatywie i ocenie. W niektórych przypadkach wymaga pewnego wysiłku fizycznego.

10. Siły zbrojne

W grupie tej klasyfikowani są żołnierze zawodowi służby stałej i kontraktowej oraz żołnierze zasadniczej i nadterminowej służby wojskowej.

III. Charakterystyka bezrobocia w powiecie grudziądzkim ziemskim

A. Stopa bezrobocia w powiecie ziemskim

W dniu 30 czerwca 2008 r. stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie **21,4 %** w powiecie ziemskim. W stosunku do województwa kujawsko-pomorskiego wskaźnik stopy bezrobocia jest większy w powiecie grudziądzkim ziemskim o 8,1 pkt procentowego natomiast w odniesieniu do całego kraju stopa bezrobocia w powiecie ziemskim jest wyższa o 11,8 pkt. procentowego. W powiecie grudziądzkim ziemskim pomimo utrzymującej się tendencji spadkowej nadal wykazywany jest najwyższy w całym województwie kujawsko-pomorskim poziom stopy bezrobocia.

W stosunku do 30 czerwca 2007 roku stopa bezrobocia w powiecie ziemskim spadła o 3,1 pkt. procentowych.

W tabeli 1 przedstawiono kształtowanie się wskaźnika stopy bezrobocia w powiecie grudziądzkim ziemskim na tle województwa kujawsko-pomorskiego i Polski w I półroczu 2008 roku.

Tabela 1 Stopa bezrobocia w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 roku

Stopa bezrobocia w I półroczu 2008 r.	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec
Polska	11,7	11,5	11,1	10,5	10,0	9,6
Województwo kujawsko-pomorskie	15,5	15,4	15,0	14,4	13,7	13,3
Powiat grudziądzki ziemski	25,5	25,0	24,2	23,3	22,3	21,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 1 Stopa bezrobocia w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 roku

Błąd! Nieprawidłowe łącze. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

B. Skala bezrobocia w powiecie ziemskim

Analizując sytuację na lokalnym rynku pracy można zauważyć tendencję malejącą. Z roku na rok liczba zarejestrowanych bezrobotnych systematycznie zmniejsza się.

W stosunku do 30 czerwca 2007 roku liczba bezrobotnych w powiecie ziemskim zmniejszyła się o 532 osoby tj. o 15 %, natomiast liczba kobiet zmniejszyła się o 304 osoby tj. o 12,93 %.

Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych praktycznie nie zmniejsza się i na dzień 30 czerwca 2008 roku wynosi 67,95 %.

W tabeli 2 przedstawiono liczbę bezrobotnych w powiecie grudziądzkim ziemskim w I półroczu 2008 roku wraz z udziałem kobiet.

Tabela 2 Liczba bezrobotnych w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 roku

Liczba bezrobotnych	Powiat grudziądzki ziemski		wskaźnik udziału kobiet
	Ogółem	Kobiety	
styczeń	3778	2391	63,29%
luty	3692	2332	63,16%
marzec	3534	2263	64,04%
kwiecień	3360	2174	64,70%
maj	3172	2121	66,87%
czerwiec	3014	2048	67,95%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 2 Skala bezrobocia w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 roku

Błąd! Nieprawidłowe łącze. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

C. Bezrobotni wg wieku

Ważnym czynnikiem wpływającym na kształtowanie się sytuacji na lokalnym rynku pracy jest wiek zarejestrowanych osób. W końcu czerwca 2008 r. wśród bezrobotnych w powiecie ziemskim dominowały osoby w wieku do 34 roku życia. Najmniej osób bezrobotnych odnotowano w grupach wiekowych powyżej 54 lat.

W tabeli 3 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu ziemskiego wg wieku.

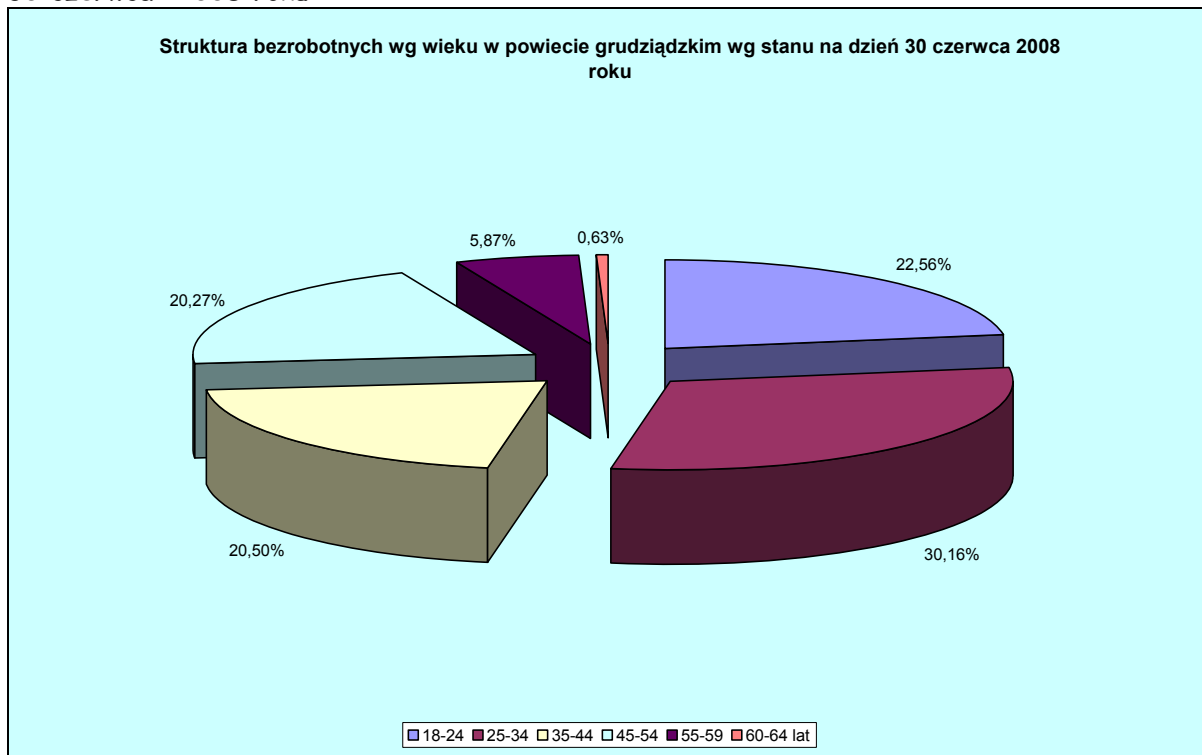
Tabela 3 Struktura bezrobotnych powiatu ziemskiego wg wieku [stan na 30.06.2008 r.]

Wiek	Powiat grudziądzki ziemski	
	Ogółem	%
18-24	680	22,56%
25-34	909	30,16%
35-44	618	20,50%
45-54	611	20,27%
55-59	177	5,87%
60-64 lat	19	0,63%
Ogółem	3 014	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 3 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim wg wieku na dzień 30 czerwca 2008 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

D. Bezrobotni wg wykształcenia

Ważnym czynnikiem, wśród zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie Pracy, jest wykształcenie. Reforma systemu edukacji spowodowała powstanie na rynku pracy luki wynikającej z braku osób z wykształceniem zawodowym, a więc specjalistów w określonej dziedzinie, którzy posiadaliby wykształcenie umożliwiające im podjęcie pracy w konkretnym zawodzie, którego wykonywania mogli się nauczyć w szkołach zawodowych. Coraz więcej osób, bez względu na wiek, rozpoczęło naukę w systemie dziennym, wieczorowym lub zaocznym, w celu dokończenia się. W pracy biurowej wykształcenie wyższe stało się szczególnie istotne i coraz częściej wymagane przez pracodawców. Warto jednak zauważyć, że posiadanie dyplomu ukończenia szkoły wyższej jest istotne, ale również ważne jest wykorzystanie wiedzy zdobytej na studiach w codziennej pracy zawodowej. Umiejętność łączenia wiedzy teoretycznej z praktyczną jest zatem bardzo istotne, a posiadanie samego dyplomu ukończenia szkoły wyższej nie gwarantuje szybkiego znalezienia pracy.

W czerwcu 2008 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądz zarejestrowano najwięcej bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. W powiecie ziemskim odnotowano 43,90 % bezrobotnych, którzy posiadają dyplom ukończenia szkoły gimnazjalnej (lub niższej). Najmniejszą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem wyższym, którzy stanowią w powiecie grudziądzkim ziemskim 1,86 %.

W tabeli 4 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego ziemskiego wg wykształcenia [stan na 30.06.2008 r.]

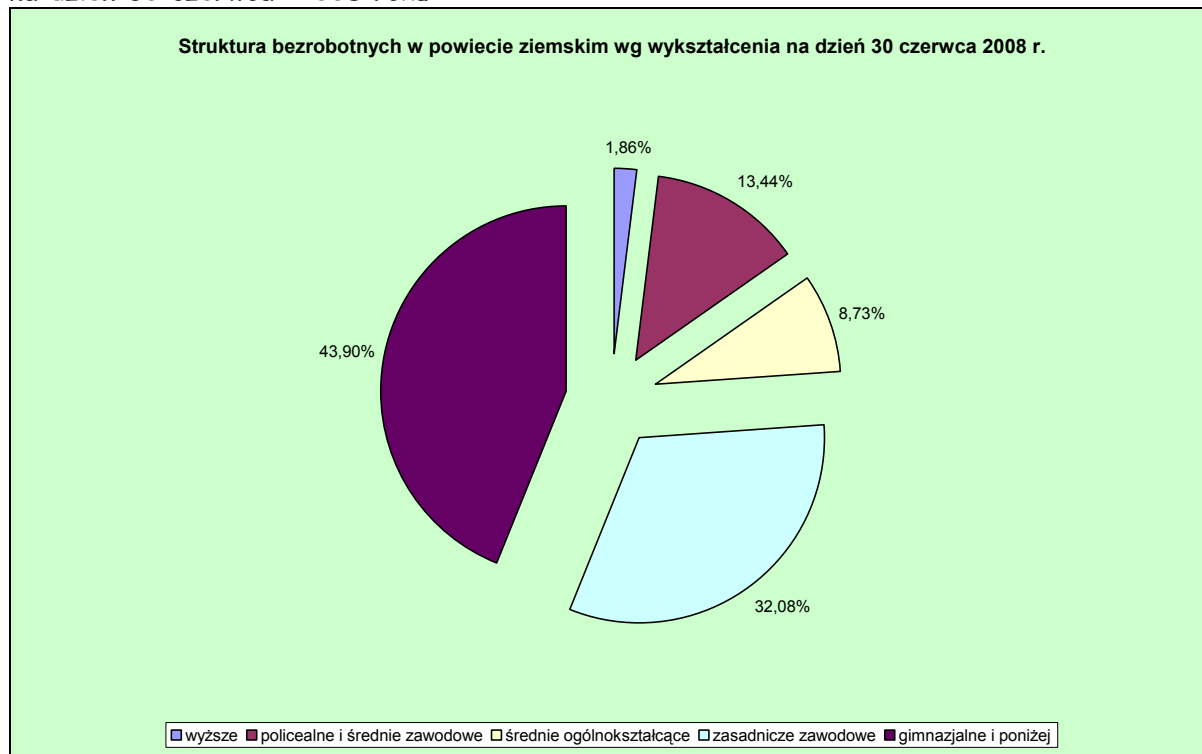

Tabela 4 Struktura bezrobotnych w powiecie ziemskim wg wykształcenia [stan na dzień 30.06.2008 r.]

Wykształcenie	Powiat grudziądzki ziemski	
	Ogółem	udział %
Wyższe	56	1,86%
policealne i średnie zawodowe	405	13,44%
średnie ogólnokształcące	263	8,73%
Zasadnicze zawodowe	967	32,08%
gimnazjalne i poniżej	1 323	43,90%
Ogółem	3 014	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 4 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim wg wykształcenia na dzień 30 czerwca 2008 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

E. Bezrobotni wg stażu pracy

Pracodawcy obok wykształcenia kandydatów do pracy zwracają również szczególną uwagę na posiadane doświadczenie zawodowe. Wsparcie finansowe Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w ramach zatrudnienia subsydiowanego i prowadzone inne formy aktywizacji zawodowej umożliwiają zdobycie doświadczenia zawodowego bezpośrednio u pracodawcy np. w formie stażu lub przygotowania zawodowego. Zwracając uwagę na staż pracy należy zauważyć, że takiego stażu nie posiadają osoby dopiero wkraczające na rynek pracy, a więc absolwenci szkół. Bardzo często brak doświadczenia zawodowego dyskwalifikuje te osoby, a wiedza zdobyta w szkołach nie zawsze jest adekwatna do obowiązków jakie te osoby pełniłyby na określonych stanowiskach pracy. Dlatego większe szanse na podjęcie pracy mają osoby, które wcześniej już pracowały.

Według stanu na koniec czerwca 2008 r. dominowały osoby, które przepracowały od 1 roku do 5 lat. W powiecie grudziądzkim ziemskim odnotowano 26,54 % bezrobotnych w tej grupie. Najmniejszy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowią osoby, które przepracowały ponad 30 lat. W powiecie grudziądzkim ziemskim odnotowano 1,29 % osób z tak długoletnim stażem.

Warto zwrócić uwagę, że w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu figuruje 20,77 % bezrobotnych z powiatu ziemskiego, które nie posiadają żadnego doświadczenia zawodowego, a więc należą do grupy osób, którym te doświadczenie zawodowe może być szczególnie trudno nabyć i okres poszukiwania odpowiedniego zatrudnienia może się wydłużać.

W tabeli 5 przedstawiono strukturę bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego ziemskiego z uwzględnieniem stażu pracy wg stanu na dzień 30 czerwca 2008 r.

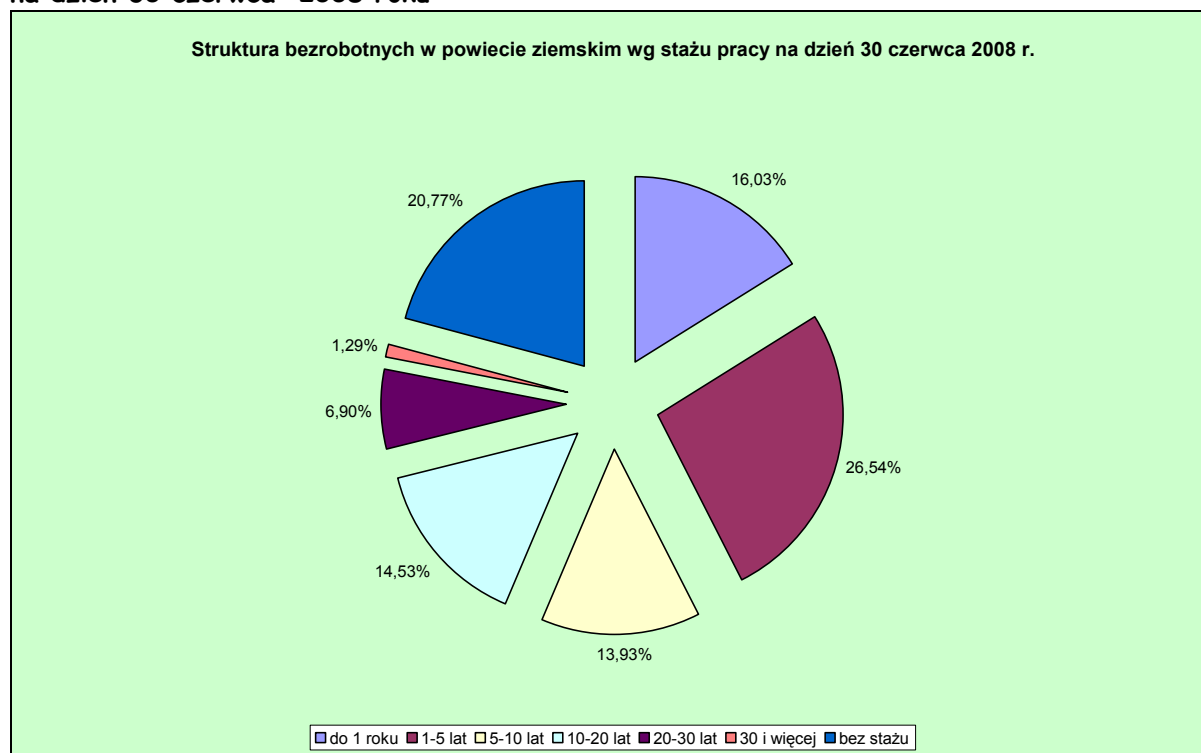

Tabela 5 Struktura bezrobotnych z powiatu ziemskiego wg stażu pracy [stan na 30.06.2008 r.]

Staż pracy	Powiat grudziądzki ziemski	
	Ogółem	udział %
do 1 roku	483	16,03%
1-5 lat	800	26,54%
5-10 lat	420	13,93%
10-20 lat	438	14,53%
20-30 lat	208	6,90%
30 i więcej	39	1,29%
Bez stażu	626	20,77%
Ogółem	3014	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

Wykres 5 Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim wg stażu pracy na dzień 30 czerwca 2008 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Grudziądzu

IV. Metody i mierniki analizy stanu bezrobocia

A. Mierniki i wskaźniki oceny stanu bezrobocia

Do najważniejszych terminów związanych z pomiarem zjawiska bezrobocia zalicza się skalę i stopę bezrobocia.

Skala (poziom, rozmiary) bezrobocia oznacza globalną liczbę osób poszukujących pracy, ustaloną na podstawie ewidencji urzędów pracy lub badania aktywności ekonomicznej ludności lub też specjalnych badań ankietowych (w ten sposób można badać bezrobocie ukryte lub fikcyjne).

Stopa bezrobocia jest miernikiem procentowym wyrażającym stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy ludności pracującej i bezrobotnej). Stopa bezrobocia obrazuje stopień natężenia zjawiska w różnych okresach w wymiarze globalnym, regionalnym i lokalnym, w odniesieniu do poszczególnych kategorii ludności w miastach i na wsi oraz w skali międzynarodowej.

Kolejnymi ważnymi terminami dotyczącymi oceny stanu bezrobocia są:

- **wskaźnik napływu bezrobotnych** prezentujący stosunek procentowy liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności czynnej zawodowo według stanu na koniec poprzedniego okresu;
- **wskaźnik napływu do bezrobocia** ukazujący stosunek procentowy liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych do liczby bezrobotnych według stanu na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego.
- **wskaźnik odpływu z bezrobocia**, który oznacza wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych z urzędów pracy do liczby bezrobotnych według stanu na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego;
- **wskaźnik płynności rynku pracy** prezentujący procentowy stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie

B. Metody analizy stanu bezrobocia

W badaniach rynku pracy wykorzystywane są różnorodne metody i podejścia badawcze, co wiąże się z różnorodnością problemów występujących w tych badaniach.

Wśród badań można wyróżnić **podejście zasobowe**, polegające na wykorzystaniu w analizie wielkości ekonomicznych takich jak skala czy stopa bezrobocia.

Charakterystyczną cechą tych wielkości jest to, że określają one poziom zjawiska ekonomicznego w danym momencie. Analizy zasobowe są ważne dla zrozumienia szeregu zjawisk i procesów zachodzących na rynku pracy, posiadają jednak swe mankamenty. Szacunki zasobu bezrobocia rejestrowanego wykonywane są na koniec miesiąca. Są jednak również tacy bezrobotni, którzy rejestrują się na początku miesiąca i wyrejestrowują się w tym samym miesiącu. Ci bezrobotni nie są uwzględniani w szacunkach zasobu bezrobocia, tak więc analizy zasobowe nie uwzględniają wszystkich bezrobotnych.

Z drugiej strony analizy te pomijają niektóre ważne aspekty zmian zachodzących w bezrobociu. Gdy zasób bezrobocia w kolejnych miesiącach jest taki sam, to może się wydawać, że na rynku pracy niewiele się dzieje, choć wcale tak być nie musi. W tych okresach bowiem możemy mieć do czynienia z taką samą liczbą napływu do bezrobocia i odpływu od bezrobocia.

Odmiernym sposobem jest **podejście strumieniowe**, w którym wykorzystuje się wielkości ekonomiczne o charakterze strumieniowym. Analizy strumieniowe wykorzystuje się często w badaniu czynników wpływających na rozmiary bezrobocia. W ostatnich latach zauważa się wzrost popularności podejścia strumieniowego w analizach rynku pracy w Polsce. Strumieniem w tym przypadku nazywamy liczbę osób przechodzących z jednego zasobu do drugiego w pewnym okresie.

Podstawą analizy strumieniowej jest ustalenie wielkości poszczególnych strumieni w kolejnych okresach oraz określenie roli poszczególnych strumieni w kształtowaniu zmian zasobów. Związki między zmiennymi ekonomicznymi a bezrobociem jest znacznie łatwiej uchwycić w przypadku wykorzystania w analizie strumieni napływu i odpływu niż przy wykorzystaniu zasobu bezrobocia.

Analizy strumieniowe mają istotne znaczenie dla rozpoznania czynników decydujących o wysokości stóp bezrobocia na regionalnych i lokalnych rynkach pracy, czy też w wybranych grupach siły roboczej. Ustalenie czynników determinujących stopę bezrobocia ma istotne walory, pozwala bowiem odpowiedzieć na pytanie, jakie działania należy podjąć, aby skutecznie ograniczać bezrobocie.

Analizy strumieniowe wymagają posługiwania się relatywnymi wielkościami strumieni, bo tylko wówczas można przeprowadzić analizę porównawczą poszczególnych rynków pracy lub grup siły roboczej. Wskaźnikami relatywnych wielkości strumieni są tzw. stopy przepływów, rozumiane jako stosunek wielkości odpowiedniego strumienia w danym okresie do wielkości zasobu, z którego ten strumień wypływa na koniec poprzedniego okresu. Stopy przepływów można obliczać również do węższych grup wyodrębnionych według kryteriów wieku, płci, zawodu czy wykształcenia. Analizę stóp przepływów można wykorzystać dla rozpoznania czynników determinujących stopę bezrobocia na określonym rynku pracy, której wielkość może zależeć od tego, że zatrudnieni mają trudności z utrzymaniem zatrudnienia, albo bezrobotni nie mogą znaleźć pracy, lub też na danym rynku pracy następują częste wejścia i wyjścia z zasobów siły roboczej.

Podjęcie strumieniowe ma także istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia czy zasób bezrobocia ma charakter stagnacyjny (gdy rotacja osób jest stosunkowo powolna) czy też dynamiczny. Ustalenie charakteru zasobu bezrobocia ma znaczenie dla kierunków polityki państwa na rynku pracy.

Jeśli zasób jest dynamiczny, to oznacza, że rynkowi brakuje lepszych miejsc pracy i odpowiednich dopasowań strukturalnych miejsc pracy i bezrobotnych. Polityka

prowadzona na szczeblu państwa i powiatu powinna zatem preferować instrumenty niwelujące te niedopasowania, takie jak szkolenia czy pośrednictwo pracy.

W przypadku zasobu stagnacyjnego rynkowi brakuje przede wszystkim miejsc pracy, państwo powinno podejmować działania prowadzące do zwiększenia liczby miejsc pracy, również poprzez prace interwencyjne czy roboty publiczne. Celem tych działań winno być przede wszystkim ograniczenie bezrobocia długookresowego i skrócenie przeciętnego okresu trwania bezrobocia.

Obliczanie przez urzędy pracy choć kilku ze stóp w odniesieniu do całej siły roboczej oraz poszczególnych grup wiekowych i zawodowych pozwalałoby lepiej identyfikować grupy zwiększonego ryzyka zagrożenia bezrobociem oraz lepiej adresować aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Istotne walory analiz strumieniowych nie powinny skłaniać do rezygnacji z analiz zasobowych. Analizy te powinny być prowadzone równolegle, gdyż umożliwiają rozpoznanie nieco innych aspektów rynku pracy.

V. Analiza bezrobotnych według zawodów

A. Bezrobotni ogółem

Według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu zarejestrowanych pozostawało **3 014** bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego ziemskiego, w tym 2 048 kobiet. W porównaniu ze stanem na koniec czerwca 2007 roku liczba bezrobotnych spadła o 532 osoby (spadek o 15,00 %). Zmniejszyła się również liczba bezrobotnych kobiet z o 304 osoby (spadek o 12,93 % ogółu bezrobotnych kobiet).

Bezrobotnych bez zawodu, a więc bezrobotnych, którzy nie posiadali świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub kursu i nie posiadali udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie zarejestrowanych było 623 osoby, w tym 450 kobiety. W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba bezrobotnych bez zawodu wzrosła o 201 osób tj. o 47,63 %.

Wynikiem utrzymującej się tendencji spadkowej jest stopa bezrobocia, która w końcu czerwca 2008 roku kształtowała się na poziomie 21,4 %. W stosunku do czerwca 2007 roku stopa bezrobocia spadła o 3,1 pkt. procentowych.

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, iż w końcu czerwca 2008 roku największy udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych stanowiły osoby z grupy zawodów „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” - **15,56 %** ogółu bezrobotnych. Zarejestrowani bezrobotni posiadali zawód głównie sprzedawcy - 372 osoby, w tym 360 kobiet.

Drugą najliczniejszą grupę stanowili „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” - **10,54 %** ogółu. Bezrobotni w tej grupie zawodów zarejestrowani byli przede wszystkim w zawodzie:

- krawiec - 82 osoby, w tym 81 kobiet,
- szwaczka - 46 osób, w tym 46 kobiet,

- cukiernik - 27 osób, w tym 26 kobiet,
- piekarz - 22 osoby, w tym 6 kobiet,
- rzeźnik wędliniarz - 18 osób, w tym 8 kobiet,
- stolarz meblowy - 17 osób, w tym 4 kobiety.

Trzecią najliczniejszą grupę zawodów stanowili „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” - **9,58 %** ogółu. W grupie tej bezrobotni zarejestrowani byli głównie w zawodzie:

- sprzątaczką - 91 osób, w tym 91 kobiet;
- robotnik gospodarczy - 66 osób, w tym 36 kobiet,
- pomoc kuchenna - 14 osób, w tym 14 kobiet,
- dozorca - 13 osób, w tym 7 kobiet,
- salowa - 11 osób, w tym 11 kobiet.

Dużą grupę bezrobotnych stanowili „Pracownicy usług osobistych i ochrony” - **9,49 %** ogółu bezrobotnych. Bezrobotni zarejestrowani byli głównie w zawodzie:

- kucharz - 81 osób, w tym 72 kobiety;
- opiekunka domowa - 45 osób, w tym 44 kobiety;
- fryzjer - 20 osób, w tym 20 kobiet;
- kelner - 19 osób, w tym 18 kobiet;
- kucharz małej gastronomii - 19 osób, w tym 16 kobiet.

Nieco mniej stanowili bezrobotni z grupy „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń” - **8,66 %** ogółu. Grupa ta została zdominowana przede wszystkim przez bezrobotnych posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe i uprawnienia niezbędne do pracy w zawodzie:

- mechanik samochodów osobowych - 55 osób, w tym żadnej kobiety;
- ślusarz - 38 osób, w tym 2 kobiety;
- mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych - 23 osoby, w tym 6 kobiet;

- tokarz - 11 osób, w tym żadnej kobiety,
- blacharz samochodowy - 10 osób, w tym żadnej kobiety;

Ponad 7 % ogółu bezrobotnych stanowiły osoby z grupy zawodów „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie”. W tej grupie zawodów nie są wymagane specjalne uprawnienia i znajomość specjalistycznych narzędzi, urządzeń, z którymi wiąże się wykonywanie pracy. Najwięcej bezrobotnych posiadało zawód:

- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym - 53 osób, w tym 42 kobiet;
- robotnik budowlany - 38 osób, w tym 2 kobiety;
- robotnik drogowy - 23 osób, w tym 3 kobiety;
- robotnik magazynowy - 17 osób, w tym 12 kobiet;
- pakowacz - 12 osób, w tym 8 kobiet.

Pozostałe grupy zawodów stanowiły poniżej 7 % ogółu bezrobotnych. Spośród tych grup najwięcej osób bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodach:

- ✓ pozostali rolnicy produkcji roślinnej - 89 osób, w tym 65 kobiet,
- ✓ technik ekonomista - 69 osób, w tym 64 kobiety,
- ✓ murarz - 50 osób, w tym żadnej kobiety
- ✓ technik prac biurowych - 32 osoby, w tym 30 kobiet,
- ✓ rolnik upraw mieszanych - 32 osoby, w tym 25 osób,
- ✓ technik rolnik - 31 osób, w tym 25 kobiet,
- ✓ konfeksjoner wyrobów gumowych - 31 osób, w tym 31 kobiet,
- ✓ kierowca ciągnika rolniczego - 28 osób, w tym żadnej kobiety,
- ✓ operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego - 27 osób, w tym 25 kobiet,
- ✓ technik agrobiznesu - 27 osób, w tym 22 kobiety,
- ✓ malarz budowlany - 23 osoby, w tym 2 kobiety

- ✓ technik żywienia i gospodarstwa domowego - 21 osób, w tym 19 kobiety,
- ✓ aparatowy procesów chemicznych - 20 osób, w tym 18 kobiet,
- ✓ kierowca samochodu ciężarowego - 20 osób, w tym żadnej kobiety,

Najmniejszy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowili bezrobotni z grupy zawodów:

- Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy - 0,04 %;
- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby - 0,13%;
- Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów - 0,13 %,
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych - 0,25 %,
- Specjaliści szkolnictwa - 0,33 %,
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni - 0,33 %.

B. Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły

W tej kategorii bezrobotnych znajdują się wszystkie osoby zarejestrowane w tutejszym Urzędzie Pracy z powiatu grudziądzkiego ziemskiego, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy ukończyły szkołę.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu odnotowano **67** bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, w tym 49 kobiet. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba bezrobotnych w tej kategorii spadła 21 osób (spadek o 23,86 %).

Wśród bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły największy udział stanowili bezrobotni z grupy zawodów :

- ✓ „Pracownicy pozostałych specjalności” - **43,75 %**. Tak wysoki udział tej grupy odnotowano głównie za sprawą bezrobotnych z zawodem: technik ekonomista - 8 osób,
- ✓ „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia” - **15,63 %**. Taki udział w ogólnej liczbie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły średniej osiągnięty został za sprawą bezrobotnych w zawodzie: pozostali technicy technologii żywności - 2 osoby, technik żywienia i gospodarstwa domowego - 2 osoby;
- ✓ „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” - **9,38 %** ogółu bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły średniej. W tej grupie najwięcej zarejestrowanych było osób w zawodzie: sprzedawca - 3 osoby;
- ✓ „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń” - **9,38 %** ogółu bezrobotnych w tej kategorii. Zarejestrowani bezrobotni w tej grupie to: mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych - 1 osoba, mechanik samochodów osobowych - 1 osoba, elektromechanik pojazdów samochodowych - 1 osoba;

C. Bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy

W trzeciej omawianej kategorii bezrobotnych znalazły się osoby bezrobotne zarejestrowane w tutejszym Urzędzie Pracy zamieszkałe w powiecie grudziądzkim ziemskim, które poprzednio pracowały i są zarejestrowane powyżej 12 miesięcy.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku zarejestrowanych było **1 105** bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy, w tym 840 kobiet. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 301 osób (spadek o 21,4 %). Spadła również liczba bezrobotnych kobiet poprzednio pracujących zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy o 203 osób (spadek o 19,5 %).

W tej kategorii bezrobotnych dominowały następujące grupy zawodów:

- „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” - **18,02%**. Większość zarejestrowanych to osoby posiadające zawód sprzedawcy - 184 osoby, w tym 181 kobiet,
- „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” - **11,95 %**. Najwięcej osób zarejestrowanych posiadało zawód: sprzątaczkę - 56 osób, w tym 56 kobiet, robotnika gospodarczego - 30 osób, w tym 18 kobiet, dozorcę - 8 osób, w tym 3 kobiety,
- „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” - **11,07 %**. Bezrobotni w tej grupie zawodów posiadali głównie zawód: krawiec - 33 osoby, w tym 33 kobiety, szwaczka - 21 osób, w tym 21 kobiet, cukiernik - 14 osób, w tym 14 kobiet, piekarz - 10 osób, w tym 3 kobiety;
- „Robotnicy usług osobistych i ochrony” - **10,58 %** ogółu bezrobotnych. Bezrobotni zarejestrowani byli głównie w zawodzie: kucharz - 35 osób, w tym 32 kobiety, opiekunka domowa - 29 osób, w tym 29 kobiet, fryzjer - 10 osób, w tym 10 kobiet;
- „Rolnicy” - **7,84 %**. Bezrobotni w tej grupie zarejestrowani byli głównie w zawodach: pozostali rolnicy produkcji roślinnej - 61 osób, w tym 50 kobiet oraz rolnik upraw mieszanych - 12 osób, w tym 10 kobiet;

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Powiatowy Urząd Pracy
w Grudziądzu

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - **7,05 %** ogółu bezrobotnych w tej kategorii. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w zawodzie: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym - 33 osoby, w tym 29 kobiet oraz robotnik magazynowy - 11 osób, w tym 8 kobiet.

VI. Strumienie napływu do bezrobocia rejestrowanego w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 roku

Wśród czynników wpływających na rozmiary strumieni napływu do bezrobocia należy wymienić:

- **stan koniunktury gospodarczej** - im gorsza koniunktura, tym większe strumienie napływu, ponieważ oznacza to mniejszą produkcję w gospodarce i mniejszą liczbę miejsc pracy,
- **tempo racjonalizacji zatrudnienia** - im silniejsze tempo tych procesów racjonalizacji zatrudnienia tym większa liczba rejestrujących się bezrobotnych
- **stopień niedopasowań strukturalnych bezrobotnych i ofert pracy w szczególności w aspekcie kwalifikacyjnym, zawodowym i regionalnym.** Bezrobotni są bowiem mniej mobilni, co może być częściowo zniwelowane poprzez ich szkolenia i przekwalifikowania.
- **efektywność aktywnych form rynku pracy** - efektywność tych programów, czyli zatrudnienie po zakończeniu formy subsydiowanej, wpływa bezpośrednio na wielkość napływu do bezrobocia,
- **stopa kompensacji dochodów w okresie bezrobocia** - Stopa ta oznacza relację między wysokością zasiłku dla bezrobotnych a dochodem jaki bezrobotny otrzymuje podejmując pracę. Zbyt wysoka stopa kompensacji zniechęca bezrobotnych do intensywnych poszukiwań pracy i skłania niektórych pracujących, zwłaszcza o niskich kwalifikacjach, do rezygnacji z pracy i rejestracji w urzędach pracy w celu uzyskania zasiłku dla bezrobotnych,
- **poziom zaradności na rynku pracy** - osoby mniej zaradne, mające trudności z samodzielnym zdobyciem informacji o wolnych miejscach pracy są bardziej skłonne do rejestrowania się w urzędach pracy, aby za ich

pośrednictwem znaleźć zatrudnienie lub wziąć udział w szkoleniach i przekwalifikowaniach dla bezrobotnych

- **regulacje prawne w zakresie bezrobocia i polityki rynku pracy** - Zbyt liberalny system przyznawania zasiłków dla bezrobotnych oraz wiele uprawnień, z których mogą korzystać bezrobotni w znacznym stopniu mogą wpływać na decyzje jednostek dotyczące rejestracji w urzędach pracy

W I półroczu 2008 roku zarejestrowano **2 121** osób, które otrzymały status osoby bezrobotnej, w tym 1 128 kobiet. W stosunku do I półroczu 2007 roku liczba nowych rejestracji zwiększyła się o 73 osoby tj. o 3,56 %, natomiast liczba rejestrujących się kobiet wzrosła o 148 osób tj. 15,10 %

„Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń” stanowili najliczniejszą grupę zawodów, co do liczby nowych rejestracji - **12,23 %** ogółu nowych rejestracji. Dominowały tu rejestracje przede wszystkim w zawodzie:

- ✓ mechanik samochodów osobowych - 51 osób, w tym żadnej kobiety;
- ✓ ślusarz - 39 osoby, w tym żadnej kobiety;
- ✓ mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych - 11 osób, w tym 1 kobieta;
- ✓ mechanik pojazdów samochodowych - 11 osób, w tym żadnej kobiety,
- ✓ blacharz samochodowy - 10 osób, w tym żadnej kobiety;
- ✓ pozostali elektromonterzy - 10 osób, w tym żadnej kobiety.

Grupa zawodów „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” - **11,91 %** stanowiła ogółu nowych rejestracji. Wszystkie nowe rejestracje dotyczyły zawodu sprzedawca - 188 osób, w tym 175 kobiet.

Udział w ogólnej liczbie nowych rejestracji na poziomie **8,94 %** odnotowano w grupie „Pracownicy pozostałych specjalności”. Najwięcej osób rejestrujących się posiadało zawód:

- ✓ asystent ekonomiczny - 74 osoby, w tym 66 kobiet;
- ✓ organizator agrobiznesu - 25 osób, w tym 15 kobiet;
- ✓ organizator usług hotelarskich - 13 osób, w tym 8 kobiet;

Duży udział w nowych rejestracjach posiada druga grupa zawodów: „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” - **8,68 %**. Grupa ta została zdominowana przede wszystkim przez osoby z zawodem:

- ✓ krawiec - 31 osób, w tym 30 kobiet;
- ✓ piekarz - 19 osób, w tym 4 kobiety,
- ✓ rzeźnik wędliniarz 17 osób, w tym 4 kobiety,
- ✓ szwaczka - 15 osób, w tym 15 kobiet;
- ✓ cukiernik - 15 osób, w tym 11 kobiet;
- ✓ stolarz meblowy - 14 osób, w tym 1 kobieta.

Grupa zawodów „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” stanowiła **8,56 %** ogółu nowych rejestracji. Zdecydowanie najwięcej osób rejestrujących się posiadało zawód:

- ✓ robotnik gospodarczy - 55 osób, w tym 23 kobiety;
- ✓ sprzątaczką - 35 osób, w tym 35 kobiet;
- ✓ pomoc kuchenna - 9 osób, w tym 9 kobiet,
- ✓ dozorca - 9 osób, w tym 6 kobiet.

Nieco mniejszy udział w liczbie nowych rejestracji posiadali bezrobotni z grupy zawodów „Pracownicy usług osobistych i ochrony” - **8,43 %** ogółu. Najwięcej osób zarejestrowało się, w badanym okresie, w zawodzie:

- ✓ kucharz - 37 osób, w tym 28 kobiet;
- ✓ opiekunka domowa - 23 osób, w tym 22 kobiety;
- ✓ fryzjer - 19 osoby, w tym 19 kobiet;
- ✓ kucharz małej gastronomii - 17 osób, w tym 13 kobiet;

Kolejną, co do liczby nowych rejestracji stanowiła grupa zawodów „Górnicy i robotnicy budowlani” - **7,67 %** ogółu nowych rejestracji. Najwięcej bezrobotnych rejestrowało się w zawodzie:

- ✓ murarz - 41 osób, w tym żadnej kobiet,
- ✓ malarz budowlany - 20 osób, w tym 3 kobiety;
- ✓ lakiernik samochodowy - 12 osób, w tym żadnej kobiety;

Grupa zawodów „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” stanowiła **6,84 %** ogółu nowych rejestracji. Zdecydowanie najwięcej osób rejestrujących się posiadało zawód:

- ✓ robotnik budowlany - 37 osób, w tym 2 kobiety;
- ✓ robotnik drogowy - 27 osób, w tym 3 kobiety;
- ✓ robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym - 19 osób, w tym 14 kobiet.

Udział pozostałych grup zawodów w ogólnej liczbie nowych rejestracji stanowił poniżej 6 %.

Najmniejszy udział w ogólnej liczbie nowych rejestracji stanowiły grupy:

- ✓ Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy - 0,00%;
- ✓ Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów - 0,00%,
- ✓ Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby - 0.06 %

W I półroczu 2008 roku zarejestrowało się 212 absolwentów, w tym 149 kobiet. W stosunku do I półrocza roku ubiegłego napływ do bezrobocia w tej grupie osób zmniejszył się o 28 osób tj. o 11,67 %. Liczba noworejestrowanych kobiet wśród absolwentów spadła o 15 osób tj. o 9,15 %.

Wśród nowych rejestracji, bezrobotnych pozostających bez pracy do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, najwięcej osób zarejestrowano w grupie zawodów:

- ✓ „Pracownicy pozostałych specjalności” - **33,59 %**, w tym głównie w zawodzie: asystent ekonomiczny - 25 osób, organizator agrobiznesu - 12 osób,
- ✓ „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” - **16,03 %**, w tym wszystkie osoby zarejestrowały się w zawodzie sprzedawca - 21 osób;
- ✓ „Pracownicy usług osobistych i ochrony” - **11,45 %** w tym głównie w zawodzie: kucharz małej gastronomii - 10 osób, fryzjer - 4 osoby;
- ✓ „Średni personel techniczny” - **9,16 %**, w tym głównie w zawodzie: technik budownictwa - 5 osób, technik mechanik - 4 osoby;
- ✓ „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia” - **8,40 %**, w tym głównie w zawodzie: technik żywienia i gospodarstwa domowego - 4 osoby, technik architektury krajobrazu - 3 osoby oraz pozostali technicy technologii żywności - 3 osoby.

VII. Oferty pracy

W I półroczu 2008 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu wpłynęło 836 ofert pracy z powiatu grudziądzkiego ziemskiego. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba zgłoszonych wolnych stanowisk pracy zmniejszyła się o 127 ofert pracy tj. o 13,19 %. Wśród zgłoszonych wolnych stanowisk pracy 814 ofert dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego, co stanowi 97,37 % ogółu zgłoszonych ofert pracy. Liczba zgłoszonych ofert pracy subsydiowanej w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego spadła o 6,33 % tj. o 55 ofert.

Zgłoszone oferty pracy dotyczyły głównie zatrudnienia w grupie zawodów „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” - **55,62 %** ogółu zgłoszonych ofert pracy. Pracownicy poszukiwani byli przede wszystkim w zawodzie:

- ✓ Robotnik gospodarczy - 461 ofert,
- ✓ Sprzątaczką - 4 oferty.

Pracodawcy poszukiwali także bezrobotnych do pracy w grupie zawodów „Pracownicy obsługi biurowej” - **8,25 %** ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym głównie w zawodzie pracownik biurowy - 60 ofert,

Trzecią grupę, co do ilości zgłoszonych ofert pracy stanowiły oferty z grupy zawodów „Pracownicy usług osobistych i ochrony” - **6,34 %** ogółu zgłoszonych ofert pracy. Wolne miejsca pracy dotyczyły głównie zatrudnienia w zawodach:

- ✓ Opiekunka domowa - 29 ofert,
- ✓ kucharz - 11 ofert,

Kolejną grupą zawodów, na którą składane były oferty pracy jest grupa „Górnicy i robotnicy budowlani” - **5,50 %** ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym przede wszystkim w zawodzie: meliorant - 27 ofert.

Następną grupą o stosunkowo dużym wskaźniku ofert pracy była grupa „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - **5,50 %** ogółu ofert pracy, w tym w zawodach:

- ✓ robotnik budowlany - 22 oferty,
- ✓ robotnik drogowy - 16 ofert,

Najmniejszy udział w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert pracy posiadały oferty z grupy zawodów:

- ✓ „specjaliści szkolnictwa” - 0,12 %,
- ✓ „nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy” - 0,12%,
- ✓ „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów” - 0,12%,
- ✓ „rolnicy” - 0,12 %,

W grupie zawodów „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych”, „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia”, „Leśnicy i rybacy”, „Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby”, „Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni” nie zgłoszono żadnych ofert pracy w badanym okresie sprawozdawczym.

A. Szansa uzyskania oferty pracy

Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy obliczany jako stosunek średniej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie w tym samym czasie.

Wskaźnik ten jest bardzo istotny, gdyż umożliwia zebranie informacji o zawodach, w których stosunkowo łatwo znaleźć pracę oraz tych, w których zdecydowanie trudniej jest znaleźć zatrudnienie i należy podjąć działania dążące do przekwalifikowania umiejętności zawodowych posiadanych przez bezrobotnych.

Największe szanse na znalezienie pracy mają bezrobotni z grupy zawodów:

- ✓ „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach”,
- ✓ „Pracownicy obsługi biurowej”,
- ✓ „Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy”,

Najtrudniej odpowiednie zatrudnienie będzie znaleźć bezrobotnym z grupy zawodów:

- ✓ „Leśnicy i rybacy”,
- ✓ „Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby”,
- ✓ „Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni”,
- ✓ „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych”,
- ✓ Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia”.

VIII. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć taki zawód, na który występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to zawód, w którym liczba osób poszukujących pracy jest wyższa, niż zapotrzebowanie na ten zawód na rynku pracy.

Zawody zrównoważone to zawody, w których liczba szukających pracy w danym zawodzie jest podobna to liczby ofert pracy w zawodzie.

Zawody nadwyżkowe i deficytowe określane są za pomocą średniej miesięcznej nadwyżki - deficytu podaży siły roboczej, która stanowi różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w I półroczu 2008 roku a średnią miesięczną liczbą ofert pracy zgłoszonych w tym zawodzie w tym okresie.

Kluczowym zadaniem tej analizy jest identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Zostanie ona dokonana w oparciu o przyjęty **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k** ($W_{n,II}^k$)

$$W_{n,II}^k = \frac{\bar{O}_{II}^k}{\bar{B}_{II}^k}$$

gdzie:

\bar{B}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w I półroczu 2008 r.

\bar{O}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I półroczu 2008 roku.

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest zatem obliczany jako stosunek liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy w danym zawodzie do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie w danym okresie sprawozdawczym.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Analizując strukturę osób bezrobotnych oraz liczbę zgłoszonych wolnych miejsc pracy przy uwzględnieniu kodu zawodu wyodrębniono zawody deficytowe, nadwyżkowe oraz zrównoważone.

Po przeprowadzeniu takiej analizy wyodrębniono **271** zawodów nadwyżkowych, w tym wśród **231** zawodów wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) wyniósł zero. Pracodawcy zgłaszając oferty pracy w tych zawodach nie muszą martwić się, że nie znajdą pracownika o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.

W tabeli 6 przedstawiono zawody o najniższym wskaźniku intensywności w powiecie ziemskim.

Tabela 6 Zawody nadwyżkowe o najniższym wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
000000	Bez zawodu	0,00
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,00
611190	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	0,00
611103	Rolnik upraw mieszanych	0,00
631102	Robotnik leśny	0,00
743304	Krawiec	0,00
838401	Konfeksjoner wyrobów gotowych	0,00
341902	Asystent ekonomiczny (technik ekonomista)	0,01
722204	Ślusarz	0,03
311502	Technik mechanik	0,05
321204	Technik budownictwa	0,05
723105	Mechanik samochodów osobowych	0,06
741104	Rzeźnik wędliniarz	0,06
712102	Murarz	0,10
714101	Malarz budowlany	0,10
514102	Fryzjer	0,11
913207	Sprzątaczką	0,11
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,16
522107	Sprzedawca	0,20
512201	Kucharz	0,30

28 zawodów zostało zakwalifikowanych do grupy zawodów deficytowych, w których więcej jest zgłoszonych wolnych miejsc pracy niż zarejestrowanych bezrobotnych. Spośród grupy zawodów deficytowych w 15 zawodach wskaźnik intensywności osiągnął wartość największą - max. W tych zawodach zgłoszono wolne miejsca pracy, natomiast nie figurowały w nich żadne osoby bezrobotne.

W tabeli 7 przedstawiono zawody deficytowe o najwyższym wskaźniku.

Tabela 7 Zawody deficytowe o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
341503	Przedstawiciel handlowy	2,00
341601	Zaopatrzeniowiec	2,00
621201	Ogrodnik terenów zieleni	2,00
816204	Palacz pieców c.o. gazowych	2,25
343101	Pracownik administracyjny	2,33
419101	Pracownik biurowy	2,50
411101	Sekretarka	3,00
243101	Archiwista	4,00
346103	Opiekunka środowiskowa	6,00
914103	Robotnik gospodarczy	8,38
712501	Meliorant	9,00

Najlepsza sytuacja na rynku pracy występuje w grupie zawodów zrównoważonych.

Jest to zarówno korzystna sytuacja dla pracodawców jak i samych bezrobotnych, gdyż pracodawcy zgłaszają wolne miejsca pracy zaś w rejestrze tutejszego Urzędu Pracy znajdują się osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe do pracy na tym stanowisku.

W powiecie ziemskim wyodrębniono **12** zawodów zrównoważonych.

W tabeli 8 wyszczególniono wszystkie zawody zrównoważone w powiecie ziemskim.

Tabela 8 Zawody zrównoważone w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu
413103	Magazynier
512103	Intendent
513102	Opiekunka dziecięca
514103	Kosmetyczka* (zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych)
713601	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody
721202	Spawacz ręczny gazowy
724190	Pozostali elektromechanicy
741105	Ubojowy
742204	Stolarz
743702	Tapicer
811102	Operator koparek i zwałowarek
932103	Pakowacz

IX. Długotrwale bezrobotni

Wydłużający się okres pozostawania bez pracy zmniejsza szansę bezrobotnym znalezienia odpowiedniego zatrudnienia. Szczególnie trudna sytuacja spotyka bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy przez ponad 12 miesięcy przez okres ostatnich 24 miesięcy. W celu dokładnego zdiagnozowania struktury tej grupy bezrobotnych wykorzystano wskaźnik długotrwale bezrobotnych obliczany jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie powyżej 12 miesięcy do liczby zgłoszonych ofert pracy w tym zawodzie wg stanu na koniec czerwca 2008 r.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,II}^k$)

$$W_{d,II}^k = \frac{B_{d,II}^k}{B_{II}^k} \cdot 100\%$$

gdzie:

$B_{d,II}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu czerwca 2008 roku,

B_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu czerwca roku.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądz zarejestrowanych było **1 967** długotrwale bezrobotnych. W stosunku do poprzedniego okresu ubiegłego roku liczba bezrobotnych spadła o 19,62 %.

Wskaźnik długotrwałości bezrobocia wynoszący 1 oznacza, iż 100 % bezrobotnych należących do danej grupy zawodowej na koniec czerwca 2008 roku posiadało status długotrwale bezrobotnych.

Najwyższy poziom wskaźnika długotrwale bezrobotnych odnotowano w grupie zawodów:

- ❖ „Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy” - 1,00;
- ❖ „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów” - 1,00;
- ❖ „Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni” - 0,75
- ❖ „Operatorzy i monterzy maszyn” - 0,64;
- ❖ „Rolnicy” - 0,56;
- ❖ „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i obsługi klientów” - 0,53.

Najniższy wskaźnik długotrwale bezrobotnych odnotowano w grupie zawodów:

- ❖ „Pozostali specjaliści” - 0,15;
- ❖ „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” - 0,16.

X. Analiza sytuacji osób bezrobotnych wg sekcji PKD

Podsumowując grupy zawodów zarówno od strony liczby zarejestrowanych osób poprzednio pracujących w tych zawodach jak również zgłoszonych wolnych miejsc pracy można wnioski oprzeć o Polską Klasyfikację Działalności.

W tabeli 9 przedstawiono sekcje PKD z największą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących oraz zgłoszonych ofert pracy w I półroczu. Warto zauważyć, iż w sekcji Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne zarówno bezrobotni jak i oferty pracy dotyczą zatrudnienia w ramach pracy subsydiowanej.

Tabela 9 Największa liczba bezrobotnych poprzednio pracujących i zgłoszonych ofert pracy według sekcji PKD w powiecie ziemskim w I półroczu 2008 r.

Nazwa sekcji	Liczba bezrobotnych (stan w końcu I półrocza)	Liczba ofert pracy (zgłoszone w I półroczu)
Przetwórstwo przemysłowe	552	46
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	479	605
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	419	63
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	224	15
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	197	9
Budownictwo	122	42
Działalność nie zidentyfikowana	107	0

XI. Wnioski

Powyższy monitoring ukazuje ogólny zarys struktury bezrobotnych i ofert pracy w powiecie grudziądzkim ziemskim. Wyszczególnione zostały zawody reprezentowane przez największą liczbę osób zarejestrowanych w urzędzie pracy oraz oferty pracy w zawodach.

Wyniki przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie są w stanie określić w pełni rzeczywistej skali zjawiska w przedmiotowym zakresie. Jest to spowodowane tym, że nie wszystkie wolne miejsca pracy zgłaszane są przez pracodawców do urzędów pracy. Ponadto należy brać również pod uwagę fakt, że coraz więcej bezrobotnych może być sklasyfikowanych w wielu zawodach, ale w momencie sporządzania sprawozdań statystycznych - zawarci są w systemie PULS pod jednym kodem zawodu.

Reasumując jednak możemy stwierdzić, że po pierwsze znaczna część bezrobotnych to osoby bez zawodu tj. 20,67 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Po przeprowadzonej analizie można stwierdzić, które zawody należą do grupy zawodów deficytowych, a które do zawodów nadwyżkowych. Badanie umożliwiło wyciągnięcie następujących wniosków:

- liczba osób bezrobotnych w stosunku do stanu na koniec czerwca 2007 roku zmniejszyła się o 532 osób, w tym 304 kobiety,
- zmniejszył się poziom stopy bezrobocia w stosunku do czerwca 2007 roku z 24,1 % do 21,4 % tj. o 3,1 %,
- Największą grupę osób bezrobotnych stanowią „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”, „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” oraz „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach”, i „Pracownicy usług osobistych i ochrony”,

- Najmniejszą grupę stanowią: „Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy”, „Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby”, „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów”.
- Napływ nowych rejestracji został zdominowany przede wszystkim osobami z grupy zawodów: „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń”, oraz „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”,
- Niewielki udział w napływie osób bezrobotnych stanowią „Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby” natomiast nie odnotowano rejestracji w grupach: „Nauczyciele praktycznej nauki zawodów i instruktorzy”, a także „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów”.
- Największe szanse na znalezienie pracy mają „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach”, „Pracownicy obsługi biurowej”, oraz „Pracownicy usług osobistych i ochrony”.
- Stosunkowo duże trudności w znalezieniu pracy mogą mieć: „Leśnicy i rybacy”, „Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby”, „Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni”, „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” oraz „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia”.
- Do zawodów nadwyżkowych można zaliczyć m.in. sprzedawcę, asystenta ekonomicznego, ślusarza, krawca, sprzątaczkę,
- Zawody deficytowe to m. in. : meliorant, robotnik gospodarczy, opiekunka środowiskowa, archiwista, sekretarka,
- Za zawody zrównoważone uznano zawody: magazynier, intendent, opiekunka dziecięca, kosmetyczka, monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, spawacz ręczny gazowy, pozostali elektromechanicy, ubojowy, tapicer, operator koparek i zwałowarek oraz pakowacz,
- Długotrwałe bezrobocie dotyka przede wszystkim grup zawodów: „Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy”, „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów”, „Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni”.

- Analizując strukturę sekcji PKD najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowano w „Przetwórstwo przemysłowe”, „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne”, Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”,
- Najwięcej ofert pracy wpłynęło w następującej sekcji PKD: „Administracji publicznej i obronie narodowej, obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i powszechnych ubezpieczeniach zdrowotnych” „Handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego” oraz „Przetwórstwie przemysłowym”,

Ważną kwestią jest fakt, iż osoby posiadające wykształcenie wyższe (i nie tylko) często poszukują pracy na własną rękę, wszystkimi dostępnymi metodami, na samym końcu kierują się do urzędu pracy, jeśli zaś chodzi o pracodawców, oni również korzystają z innych metod szczególnie jeśli chodzi o prace wysoce wyspecjalizowane, wymagające dużych kwalifikacji i doświadczenia. Warto zwrócić na to uwagę i sprawić, aby młodzi ludzie kończący naukę samodzielnie potrafili doskonalić swoje umiejętności i podnosić kwalifikacje w celu szybkiego znalezienia odpowiedniego zatrudnienia.

Problem lokalnego rynku pracy jest problemem bardzo złożonym i należy mieć świadomość, iż analiza ilościowa nie jest w stanie w pełni go oddać. Opiera się ona bowiem na danych z rejestrów Urzędu Pracy dotyczących bezrobotnych i ofert pracy. Nie ma natomiast możliwości objęcia analizą osób faktycznie nie pracujących a nie będących w oficjalnych rejestrach. Dotyczy to także ofert pracy, w przypadku których trudno jest ustalić jaki ich odsetek nie zostaje zgłoszony do urzędów pracy.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Powiatowy Urząd Pracy
w Grudziądzu

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Złożoność tego problemu wynika również z mechanizmów rynkowych podaży i popytu na pracę. Są one kierowane przez szereg czynników trudnych czy wręcz niemożliwych do ujęcia, jak kwestie wysokości stawek płacowych, oferowanych przez pracodawców czy mobilności oraz motywacji do pracy i do podnoszenia swoich kwalifikacji przez osoby poszukujące pracy. Mimo tego prowadzenie monitoringu lokalnego rynku pracy jest elementem niezbędnym w warunkach gospodarki rynkowej, stanowiącym istotne źródło informacji dla jego uczestników. Daje on bowiem obraz sytuacji, który może stać podstawą do kreowania działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

XII. Spis tabel

TABELA 1 STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE ZIEMSKIM W I PÓŁROCZU 2008 ROKU	9
TABELA 2 LICZBA BEZROBOTNYCH W POWIECIE ZIEMSKIM W I PÓŁROCZU 2008 ROKU	10
TABELA 3 STRUKTURA BEZROBOTNYCH POWIATU ZIEMSKIEGO WG WIEKU [STAN NA 30.06.2008 R.].....	12
TABELA 4 STRUKTURA BEZROBOTNYCH W POWIECIE ZIEMSKIM WG WYKSZTAŁCENIA [STAN NA DZIEŃ 30.06.2008 R.]	15
TABELA 5 STRUKTURA BEZROBOTNYCH Z POWIATU ZIEMSKIEGO WG STAŻU PRACY [STAN NA 30.06.2008 R.].....	17
TABELA 6 ZAWODY NADWYŻKOWE O NAJWYŻSZYM WSKAŹNIKU INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW W POWIECIE ZIEMSKIM W I PÓŁROCZU 2008 R.	39
TABELA 7 ZAWODY DEFICYTOWE O NAJNIŻSZYM WSKAŹNIKU INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW W POWIECIE ZIEMSKIM W I PÓŁROCZU 2008 R.	40
TABELA 8 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE W POWIECIE ZIEMSKIM W I PÓŁROCZU 2008 R.	41
TABELA 9 NAJWIĘKSZA LICZBA BEZROBOTNYCH POPRZEDNIO PRACUJĄCYCH I ZGŁOSZONYCH OFERT PRACY WEDŁUG SEKCJI PKD W POWIECIE ZIEMSKIM W I PÓŁROCZU 2008 R.....	44

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Powiatowy Urząd Pracy
w Grudziądzu

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

XIII. Spis wykresów

WYKRES 1 STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE ZIEMSKIM W I PÓŁROCZU 2008 ROKU	10
WYKRES 2 SKALA BEZROBOCIA W POWIECIE ZIEMSKIM W I PÓŁROCZU 2008 ROKU	11
WYKRES 3 STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W POWIECIE ZIEMSKIM WG WIEKU NA DZIEŃ 30 CZERWCA 2008 ROKU	13
WYKRES 4 STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W POWIECIE ZIEMSKIM WG WYKSZTAŁCENIA NA DZIEŃ 30 CZERWCA 2008 ROKU	15
WYKRES 5 STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH W POWIECIE ZIEMSKIM WG STAŻU PRACY NA DZIEŃ 30 CZERWCA 2008 ROKU	17

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Powiatowy Urząd Pracy
w Grudziądzu

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

XIV. Aneks statystyczny